Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Cofinanciering vanuit het Vlaams Klimaatfonds ter ondersteuning van de premie voor de aankoop van zero-emissiewagens.

Samenvatting

De voorgestelde ondersteuning d.m.v. premies kadert in de mechanismen die vanuit Mobiliteit worden opgezet om de omschakeling naar zero-emissievoertuigen te bespoedigen zoals voorzien in het VEKP. Die omschakeling is o.m. noodzakelijk om naar klimaatneutraliteit te evolueren. De Vlaamse Regering beslist om hiervoor de nodige cofinanciering vanuit het Vlaams Klimaatfonds ter beschikking te stellen.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN
BELEIDSVELD: MOBILITEIT
BELEIDSDOELSTELLING:
Het voorstel draagt bij tot de volgende doelstellingen uit de Beleidsnota Mobiliteit en openbare werken 2019-2024:
- SD 7: Aandacht voor een evenwichtige en duurzame multifunctionaliteit van ons transportnetwerk

Het voorstel draagt bij tot de volgende doelstellingen uit de Beleidsnota Klimaat 2019-2024:
- SD 2: Ambitieus en realistisch klimaatbeleid voor de periode 2021-2030

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

BVR over de invoering van een premie voor zero-emissievoertuigen van 9 februari 2024.

2. INHOUD

1 Situering

Op 29/10/2021 heeft de Vlaamse Regering de visienota met betrekking tot de cofinanciering van middelen uit het Vlaams Klimaatfonds goedgekeurd (VR2021 2910 DOC.1220/1BIS). De verdeling van de middelen binnen het fonds werd beslist door de Vlaamse regering op 15/03/2024 (VR 2024 1503 MED.0095-1).

Voor de premie zero-emissievoertuig wordt er een VKF-bijdrage gereserveerd van 6 miljoen euro.
Deze nota betreft de gedetailleerde aanvraag voor cofinanciering voor de maatregel premie zero-emissievoertuig.

2 Context

In het Vlaams Energie- en Klimaatplan werd de ambitie geformuleerd om de aankoop van fossiele verbrandingsmotoren bij nieuwe wagens en bestelwagens vanaf 1 januari 2029 uit te faseren en dus te evolueren naar een markt waarbij nieuwe wagens en bestelwagens zero-emissie zijn.

Om tot een snelle omschakeling naar zero-emissievoertuigen te komen, zal de ondersteuning van de markt nodig zijn. Voor bedrijfswagens is dat al het geval via de verhoogde aftrek in de federale vennootschapsbelasting. Als gevolg hiervan zien we een sterke toename van batterij elektrische modellen in de maandelijkse inschrijvingscijfers van bedrijfswagens.

In de ontwerp-actualisatie van het Vlaamse Energie-en Klimaatplan van 12 mei 2023 werd voorzien in een aanvullende ondersteuning voor zero-emissie personenwagens voor particulieren en andere doelgroepen voor wie het prijsverschil een drempel is. De doelgroepen van de hier voorziene premie zijn natuurlijke personen, rechtspersonen zonder winstoogmerk die niet onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting en autodeelbedrijven.

De juridische basis is gelegd in het decreet van 16 juli 2021 over zero-emissievoertuigen en voertuigen aangedreven door alternatieve brandstoffen. Daarin werd in artikel 6 de juridische basis gelegd om steun te verlenen voor de aanschaf en voor het faciliteren van het gebruik van zero-emissievoertuigen. Een gelijkaardige basis werd ook voorzien in de geactualiseerde Europese regelgeving m.b.t. staatssteun (Algemene Groepsvrijstellingsverordening).

Voor een beschrijving van de concrete mechanismen wordt verwezen naar het BVR over de invoering van een premie voor zero-emissie voertuigen.

3 Toelichting sjabloon cofinanciering

Onderstaand vindt u de synthese van de berekende cofinanciering op basis van het sjabloon VKF-cofinanciering voor de maatregel zero-emissiepremie.

In de berekening worden een aantal vereenvoudigende aannames gemaakt:

Er wordt o.m. uitgegaan van:

- 5200 premies van elk 5.000 euro (voor nieuwe voertuigen)
- Een gemiddelde kost van een zero-emissievoertuig dat in aanmerking komt voor de premie van 35.000 euro
- Een gemiddelde kost van een vergelijkbare brandstofwagen van 25.000 euro
- Een gebruikstijd van 11 jaar aan 11.000 km/jaar

Berekening van de maximale cofinanciering vanuit het Vlaamse Klimaatfonds			
(De berekening gebeurt automatisch op basis van de gegevens op het invulformulier)			
Maatregel:	premie voor zero-emissiewagens		
Aanvragende entiteit:	MOW		
Parameter	***Uitleg***	**Eenheid**	**Waarde**
Investeringskost Vlaamse/lokale Overheid		euro	26.000.000,00
Investeringskost totaal		euro	182.000.000,00
Hefboom	*investeringskost totaal / investeringskost Vlaamse/lokale overheid*		7,00
Jaarlijkse nettobesparingen		euro	14.106.181,82
Levensduur		jaar	11,00
Totale nettobesparingen	*jaarlijkse nettobesparingen * levensduur*	euro	155.168.000,00
Totale kosten	*investeringskost totaal - totale nettobesparingen*	euro	26.832.000,00
Terugverdientijd	*investeringskost totaal / jaarlijkse nettobesparingen*	jaar	12,90
BKG-reductie		ton CO2eq	103.189,00
BKG-reductie LULUCF		ton CO2eq	0,00
BKG-reductie totaal		ton CO2eq	103.189,00
Maatschappelijke kostenefficiëntie	*totale kosten / BKG-reductie totaal*	euro/ton CO2eq	260,03
Overheids-kostenefficiëntie	*investeringkost Vlaamse/lokale Overheid / BKG-reductie totaal*	euro/ton CO2eq	251,96
Cofinanciering bij onbekende kostenefficiëntie			0%
Maximaal cofinancieringspercentage o.b.v. overheids-kostenefficiëntie			30%

Op basis van het sjabloon werden de volgende ramingen gemaakt:
De berekende overheidskostenefficiëntie bedraagt 251,96 euro/ton CO_2. Het maximale cofinancieringspercentage dat door het Klimaatfonds kan worden toegekend bedraagt o.b.v. deze kostenefficiëntie 30%.

De totale investeringskost voor de Vlaamse overheid bedraagt 26 miljoen euro. Hiervan zal 6 miljoen euro gecofinancierd worden door het Vlaams Klimaatfonds. Het resterende bedrag van 20 miljoen euro zal gecofinancierd worden door het departement MOW. De bijdrage van het Vlaams Klimaatfonds komt dus overeen met een reëel cofinancieringspercentage van 23%. Dit cofinancieringspercentage kan echter nooit boven de 30% uitkomen. Indien na afloop van deze maatregel zou blijken dat de totale investeringskost minder dan de voorziene 26 miljoen zou bedragen, en in die mate lager ligt dat het cofinancieringspercentage boven de 30% uitkomt, dan zal dat deel van de cofinanciering aan het Vlaams Klimaatfonds terugbetaald worden om dit percentage niet boven de 30% te laten uitkomen.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voor de maatregel 'Premie aankoop zero-emissievoertuigen' worden in 2024 de volgende middelen gereserveerd:
- 6 miljoen euro wordt gereserveerd op het Vlaams Klimaatfonds
- 20 miljoen euro wordt gereserveerd op het budget van het departement MOW.

De middelen zullen worden aangerekend op Begrotingsartikel: MB0-1MFH2LC-WT, basisallocatie 1MF068.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd bekomen op 6 juni 2024.

De Inspectie van Financiën levert een gunstig advies voor wat betreft de cofinanciering vanuit het Vlaams Klimaatfonds ter ondersteuning van de premie voor de aankoop van zero-emissiewagens en voor wat betreft de vrijstelling van de bewarende maatregelen.
IF wijst echter op de potentiële meervraag naar middelen, gezien IF verwacht dat het aantal premies de voorgelegde schatting zal overstijgen (in april waren er reeds meer aanmeldingen dan het geschatte aantal premies). Met het oog op besluitvorming, beveelt IF aan actuele gegevens toe te voegen aan het dossier (aantal aanmeldingen/aantal reeds verleende premies en de verdeling over de eerste maanden tot nu toe), teneinde de effectieve budgettaire impact in te schatten.)

In reactie op de aanbeveling van IF, worden hieronder de actuele gegevens met betrekking tot de invoering van een premie voor zero-emissie voertuigen op datum van 24 juni 2024 gegeven:

Tabel totaal aantal aanmeldingen (zonder check en inclusief dubbele aanmeldingen):

Aantal aangemelde voertuigen (met correctie op afgekeurde)	**Type voertuig**		
Hoedanigheid	**Nieuw**	**Tweedehands**	**Eindtotaal**
Aanbieder van autodelen	54	18	72
Burger	5848	1054	6902
Rechtspersoon zonder winstoogmerk die niet onderworpen is aan de vennootschapsbelasting (zoals vzw's en stichtingen)	98	14	112
Eindtotaal	**6000**	**1086**	**7086**

Op basis van de reeds afgehandelde premie-aanvragen, wordt een uitval van 5% na controle van de aanmelding en na controle van de volledige aanvraag vastgesteld.

Op 24 juni 2024 werd er €14.017.960,44 aan subsidiebedragen toegekend voor de volledige en goedgekeurde dossiers.

Het begrotingsakkoord werd verleend op [datum].

De spreiding van de uitgaven ziet er als volgt uit:

		VAK uitgaven									
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Totaal
Maatregel	VKF	6.000.000									
	Entiteit	20.000.000									

		VEK uitgaven									
		2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Totaal
Maatregel	VKF	6.000.000									
	Entiteit	20.000.000									

Deze uitgaven hebben betrekking op uitgavenkredieten van 2024. De 'Bewarende maatregel begrotingsuitvoering 2024' is bijgevolg van toepassing, maar er wordt gevraagd een uitzondering te voorzien via voorliggende nota.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er is geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er is geen impact op de lokale en provinciale besturen

4. VERDER TRAJECT

De middelen zullen ingezet worden zoals beschreven in het BVR over de invoering van een premie voor zero-emissievoertuigen.

Jaarlijks zal over de voortgang en de gerealiseerde emissiereducties van de maatregelen gefinancierd vanuit het VKF worden gerapporteerd aan de Vlaamse Regering volgens de timing en voorwaarden die door het VEKA worden bepaald.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

Haar goedkeuring te hechten aan de reservering van het voorgestelde budget, met name:

- 6 miljoen euro van het Vlaams Klimaatfonds ter cofinanciering van de premie voor aankoop van zero-emissievoertuigen

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken

Lydia Peeters